

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXI/246/16
Rady Miejskiej w Pabianicach
z dnia 14 stycznia 2016 r.

**PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
DLA MIASTA PABIANIC NA 2016 ROK**

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	3
II.	PODSTAWA PRAWNA	4
III.	ADRESACI	5
IV.	DIAGNOZA	6
V.	CELE PROGRAMU	10
VI	ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W PABIANICACH	14
VII.	REALIZATORZY I PARTNERZY	14
VIII.	KOORDYNATOR	15
IX.	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	15
X.	MONITORING I EWALUACJA	15
XI.	SPIS RYCIN I TABEL	16

I. WSTĘP

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Pabianic na rok 2016 jest elementem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pabianic na lata 2014-2020 stanowiąc jednocześnie realizację zapisu art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1286). Ustawa określa najważniejsze kategorie zadań, które powinny być realizowane przez samorządy gminne oraz sposób ich realizacji. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Głównymi założeniami Programu jest ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, wzrost społecznej świadomości związanej z tą tematyką, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu, integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu oraz doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w realizację Programu.

Program przygotowano w oparciu o wytyczne Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz doświadczenie zdobyte w trakcie realizacji poprzednich edycji programu.

II. PODSTAWA PRAWNA

Uchwalenie Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Pabianic na rok 2016 przez Radę Miejską w Pabianicach to zadanie wynikające z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm.), która nakłada na gminy obowiązek tworzenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Istotne znaczenie mają również inne akty prawne, należy do nich zaliczyć między innymi:

- 1) Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2015 r. poz. 163 z późn. zm.);
- 2) Ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 43 poz. 225 z późn. zm.);
- 3) Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2011 r., Nr 149, poz. 887 z późn. zm.);
- 4) Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.);
- 5) Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 231 poz. 1375 z późn. zm.);
- 6) Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.).

Program skorelowany jest z następującymi dokumentami:

- 1) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pabianic na lata 2014- 2020;
- 2) Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Pabianic na lata 2014-2016;
- 3) Programem Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Pabianic na lata 2015-2016;
- 4) Programem Wspierania Rodziny dla Miasta Pabianic na lata 2016-2018;

III. ADRESACI

Problemy związane z nadużywaniem alkoholu dotyczą znacznej części społeczeństwa, dlatego Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Pabianic, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemem nadużywania alkoholu oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką a w szczególności do:

- 1) dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem od alkoholu oraz ich rodziców, opiekunów i nauczycieli,
- 2) osób dorosłych zagrożonych uzależnieniem od alkoholu (w tym osób pijących szkodliwie lub ryzykownie),
- 3) osób uzależnionych od alkoholu,
- 4) osób współuzależnionych, Dorosłych Dzieci Alkoholików i ofiar przemocy,
- 5) osób zawodowo zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

IV. DIAGNOZA

Z raportu WHO, opublikowanego w 2011 r. wynika, że Polska znajduje się wśród państw o najwyższym spożyciu czystego alkoholu na dorosłego mieszkańca. Podczas gdy średnia wynosi 6,13 litra na dorosłą osobę, w Polsce wypija się 13,3 l. Badania wykazały również że nasz kraj jest jednym z nielicznych państw, w których konsumpcja napojów alkoholowych wzrasta, a odsetek abstynentów jest najniższy.

W 2012 r. w Pabianicach przeprowadzono „Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych – Pabianice 2012” wynika z niej, iż problem nadużywania alkoholu jest jednym z najważniejszych problemów społecznych dotyczących mieszkańców Miasta Pabianic. Większość respondentów uważała alkohol za towar szczególnie niebezpieczny i postulowała o kontrolę jego sprzedaży.

Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Pabianicach Nr XI/81/03 z dnia 11 czerwca 2003 r. w sprawie określenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem i w miejscu sprzedaży oraz zasad usytuowania na terenie miasta Pabianic miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych wynosi 250.

W 2014. r. w Pabianicach wydano 108 zezwoleń na sprzedaż oraz na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, jest to o 33,7% mniej niż w roku poprzednim. Pomimo spadku nowo wydanych zezwoleń w 2014 r. liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w porównaniu do 2013 r. wzrosła wg zawartości alkoholu: do 4,5% oraz piwa o 1,3% , powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa o 3,4% natomiast powyżej 18% o 3,2% (tab. 1.).

Tab. 1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych z podziałem na rodzaj zawartości alkoholu na terenie Miasta Pabianic w 2013 r. i 2014 r.

wg zawartości alkoholu	Poza miejscem sprzedaży		W miejscu sprzedaży		Razem	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
do 4,5% oraz piwa	157	156	75	79	232	235
pow. 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa	139	139	33	39	172	178
pow. 18%	136	137	44	49	180	186

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WSSiG.

Tab. 2. Liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w 2013 i 2014 r.

Rok	Liczba mieszkańców Pabianic	Liczba punktów sprzedaży	Liczba mieszkańców na 1 punkt sprzedaży	Liczba mieszkańców na 1 punkt sprzedaży alkoholu o zawartości pow. 18%
2013	67 688	232	292	541
2014	67 207	237	284	569

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i WSSiG.

Pomimo nieznacznego wzrostu (1,7%) liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych i niewielkiego spadku (0,7%) liczby mieszkańców w 2014 r. odnotowano w porównaniu do 2013 r. wzrost o 4,9% liczby mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży alkoholu o zawartości powyżej 18% (tab. 2.).

Według danych szacunkowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Polsce populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych kształtują się następująco:

	Populacje osób	W Polsce 38,5 mln	W mieście 65 tys.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2%	ok. 800 tys.	ok. 1300 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4%	ok. 1,5 mln	ok. 2.600 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4%	ok. 1,5 mln	ok. 2.600 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7%	2-2,5 mln	3.250-4.550 osób

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PARPA.

Powyższe dane pokazują, iż w Pabianicach różne kategorie problemów alkoholowych mogą dotyczyć około 4.704 osób, co stanowi około 7% wszystkich jego mieszkańców. Mieszkańcy Ci stanowią populację osób pijących szkodliwie, uzależnionych, współuzależnionych, dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym.

Osoby uzależnione od alkoholu mogą uzyskać pomoc w Pabianickim Centrum Psychiatrycznym, działającym w strukturach Pabianickiego Centrum Medycznego Sp. z o.o. Poradnia Leczenia Uzależnień PCP przyjmuje wszystkie osoby zamieszkałe również poza terenem Pabianic. W 2014 roku z powodu wszystkich typów uzależnień (nie tylko uzależnień alkoholowych) z Poradni Leczenia Uzależnień skorzystało łącznie 8.720 osób, w tym 71% osób było w wieku od 30 do 64 lat, drugą dużą grupę stanowiły osoby w wieku od 19 do 29

roku życia (6,3%). W pierwszym półroczu 2015 roku z ww. Poradni skorzystało łącznie 4.657 osób. Niepokojący jest wzrost liczby osób korzystających z pomocy w wieku do 18 r.ż., gdzie w 2014 r. osób takich było 7, zaś już w pierwszym półroczu 2015 r. 10. Większość tej grupy stanowili chłopcy. Drugą grupą wiekową gdzie odnotowano zwiększenie liczby osób była grupa osób w wieku 19-29 lat.

Oszacowaniu zjawiska przemocy w rodzinie służą dane dotyczące realizacji procedury „Niebieskiej Karty”. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie od 2014 r. do I półroczu 2015 r., prowadził 229 procedur „Niebieskich Kart”, w których współwystępował problem przemocy na tle nadużywania alkoholu.

Doświadczanie przemocy domowej gdzie współwystępuje problem nadużywania alkoholu jest złożonym problemem i często do wyjścia z ww. problemu jest potrzebna pomoc innych osób. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przeprowadza konsultacje dla członków rodzin, w których występuje przemoc na tle problemy alkoholowego. Od 2014 r. przeprowadzono 880 spotkań. Trudnością z jaką spotyka się Zespół jest znaczne zmniejszenie dostępności psychoedukacji dla osób uzależnionych i ich rodzin. Ponadto osoby stosujące przemoc nie stawiają się na wezwanie na posiedzenia grup roboczych lub spotkania mające na celu założenie „Karty D”. Problemem jest także egzekwowanie zobowiązań, których podjęły się osoby stosujące przemoc na spotkaniach grup roboczych.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych inicjuje zadania zawarte w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. W 2014 r. do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 167 wniosków o leczenie odwykowe osób mających problem alkoholowy. Wnioski kierowały zarówno osoby prywatne jak i instytucje. Około 73% ww. wniosków było skierowanych od rodziny i policji.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2014 r. skierowała 101 wniosków do Wydziału Rodzinnego Sądu Rejonowego w Pabianicach o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego wobec osób, które nie wyrażają zgody na podjęcie dobrowolnego leczenia lub nie zgłaszają się na wezwania Komisji natomiast ich zachowanie i funkcjonowanie powoduje negatywne skutki społeczne. Ponadto w tym czasie Komisja przeprowadziła 240 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Straż Miejska w Pabianicach w 2014 r. oraz w I półroczu 2015 r. podjęła 750 interwencji z udziałem osób pod wpływem alkoholu, wszystkie te interwencje były podejmowane w miejscach publicznych.

V. CELE PROGRAMU

CEL PROGRAMU: Zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych, zmniejszenie tych, które aktualnie występują oraz zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie już z istniejącymi problemami.				
ZADANIA TERMIN REALIZACJI		ADRESACI	WSKAŹNIKI	REALIZATORZY i PARTNERZY
1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.				
1.1.	Wsparcie finansowe terapii dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z nadużywania alkoholu.	Osoby z problemem alkoholowym i ich rodziny	Liczba uczestniczących osób	WSSiG
1.2.	Kierowanie na badania, w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, osób zgłoszonych do MKRPA i pokrywanie kosztów tych badań.	Osoby z problemem alkoholowym	Liczba uczestniczących osób	MKRPA; WSSiG
1.3.	Działania budujące motywację do utrzymania abstynencji i pracy nad sobą.	Osoby z problemem alkoholowym	Liczba uczestniczących osób	OPiIS; MKRPA; PLU; NGO.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie				
2.1.	Finansowanie wybranych programów interwencyjno-pomocowych, profilaktyczno-terapeutycznych i wspomagających proces readaptacji społecznej dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym oraz osób dotkniętych przemocą domową.	Osoby z problemem alkoholowym i ich rodziny	Liczba uczestniczących osób	OPiIS; WSSiG.
2.2.	Wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej i kompensacyjnej w placówkach przeznaczonych dla dzieci z grup ryzyka, w szczególności dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, np. w świetlicach, klubach,	Mieszkańcy Pabianic.	Liczba i rodzaj podjętych działań.	MCPS; WSSiG; NGO.

	placówkach wsparcia dziennego.			
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci.				
3.1.	Realizowanie programów profilaktycznych mających na celu budowanie wśród dzieci i młodzieży poczucia bezpieczeństwa oraz kształtowanie umiejętności zaradczych.	Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych.	Liczba i rodzaj podjętych działań.	OPiIS; MKRPA; SM; KPP; szkoły podstawowe i gminaszjalne; NGO.
3.2.	Uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu oraz informowanie o szkodliwości alkoholu.	Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych.	Liczba i rodzaj podjętych działań.	OPiIS; MKRPA; SM; szkoły podstawowe i gminaszjalne; NGO.
3.3.	Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu.	Mieszkańcy Pabianic.	Liczba i rodzaj podjętych działań.	OPiIS; WSSiG; MKRPA; PLU; NGO.
3.4.	Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież: finansowanie zajęć, imprez i projektów, realizowanych przez organizacje sportowe oraz inne placówki, organizowanie miejskich imprez i programów sportowo-rekreacyjnych.	Mieszkańcy Pabianic.	Liczba podjętych działań.	OPiIS; MKRPA; WSSiG; WEKiS; NGO.
3.5.	Realizacja ogólnopolskich programów profilaktycznych mających na celu informowanie o społecznych, prawnych i zdrowotnych problemach związanych z nadużywaniem alkoholu.	Mieszkańcy Pabianic.	Liczba podjętych działań.	OPiIS; MKRPA; WSSiG; NGO.
3.6.	Udział w szkoleniach osób podejmujących działania		Liczba podjętych	OPiIS;

	w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.		działań; Liczba osób biorących udział w szkoleniach	MKRPA; WSSiG.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.				
4.1.	Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, realizujących programy profilaktyczne w placówkach wsparcia dziennego, ośrodkach, klubach młodzieżowych i innych miejscach organizujących wolny czas dzieci i młodzieży w ich środowisku lokalnym oraz podczas wyjazdów.	Organizacje pozarządowe i inne.	Liczba organizacji otrzymujących wsparcie.	WSSiG.
4.2.	Wspieranie finansowe zadań statutowych stowarzyszeń abstynenckich i innych organizacji pozarządowych działających w obszarze profilaktyki uzależnień oraz na terenie Pabianic.	Stowarzyszenia abstynenckie i inne organizacje pozarządowe.	Liczba podjętych działań.	WSSiG.
4.3.	Wsparcie finansowe działań Poradni Leczenia Uzależnień PCP.	Osoby uzależnione i współuzależnione.	Kwota poniesionych kosztów.	MKRPA; WSSiG.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego.				
5.1.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży, prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych.		Liczba podjętych działań.	MKRPA; WSSiG.
5.2.	Inne działania podejmowane w zakresie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi		Liczba podjętych działań.	MKRPA; WSSiG.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej				
6.1.	Prowadzenie działalności Klubu Integracji Społecznej, organizującego działania o charakterze terapeutycznym, zatrudnieniowym i samopomocowym przede wszystkim dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających.	Osoby uzależnione	Liczba podjętych działań	OPiIS.

LEGENDA:

MCPS – Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach

OPiIS – Ośrodek Profilaktyki i Integracji Społecznej

MKRPA – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

PLU – Poradnia Leczenia Uzależnień Pabianickiego Centrum Medycznego Sp. z o.o.

WSSiG – Wydział Spraw Społecznych i Gospodarczych

WEKiS – Wydział Edukacji, Kultury i Sportu

SM – Straż Miejska w Pabianicach

KPP – Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach

NGO - Organizacje pozarządowe

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W PABIANICACH

Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pabianicach przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach i pracach Komisji: – członek MKRPA otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w roku 2016, ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w roku 2016, ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej za udział w pracach Komisji przysługuje każdorazowo za czynności wykonywane poza godzinami pracy: posiedzenia plenarne, zespoły motywujące, kontrole punktów sprzedaży alkoholu i oświadczeń o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów alkoholu w punkcie sprzedaży w roku poprzednim, pomiary odległości i sprawdzanie usytuowania punktów oraz inne czynności związane z realizacją zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm.).

Wynagradzanie wypłacane jest na podstawie imiennej listy wynagrodzeń sporządzonej z uwzględnieniem listy obecności oraz załączonej dokumentacji potwierdzającej wykonaną pracę (protokół z realizacji zadań). Listę wynagrodzeń sporządza Sekretarz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pabianicach, akceptuje swoim podpisem Przewodniczący Komisji, a zatwierdza Skarbnik i Prezydent Miasta. Wypłata wynagrodzenia będzie następować do dnia 5 każdego miesiąca po wykonaniu ww. czynności przez członka Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VII. REALIZATORZY I PARTNERZY

1. Realizatorami Programu są:

- 1) Urząd Miejski w Pabianicach:
 - a) Wydział Spraw Społecznych i Gospodarczych,
 - b) Wydział Edukacji, Kultury i Sportu,
 - c) Straż Miejska w Pabianicach;
- 2) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) Miejskie Centrum Pomocy Społecznej;

- a) Ośrodek Profilaktyki i Integracji Społecznej;
- 4) Pabianickie Centrum Medyczne Sp. z o.o.:
 - a) Pabianickie Centrum Psychiatryczne:
 - Poradnia Leczenia Uzależnień;
- 5) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 6) szkoły podstawowe i gimnazjalne.

2. Partnerami Programu są:

- 1) Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach;
- 2) Sąd Rejonowy w Pabianicach;
- 3) Prokuratura Rejonowa w Pabianicach;
- 4) Powiatowy Urząd Pracy w Pabianicach;
- 5) organizacje pozarządowe.

VIII. KOORDYNATOR

Koordynatorem Programu jest Przewodniczący Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

IX. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Środki na realizację Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Wydatki na realizację Programu są zabezpieczone w budżecie Wydziału Spraw Społecznych i Gospodarczych (dział 851- ochrona zdrowia, rozdziały: 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi, 85153 – zwalczanie narkomani).

X. MONITORING I EWALUACJA

Realizacja Programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi, jak również końcowej ewaluacji. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ich skuteczność oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Zebrane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości. Procedury monitoringu zostaną ustalone przez Koordynatora Programu w porozumieniu z wykonawcami zadań, stosownie do ich specyfikacji.

XI. SPIS RYCIN I TABEL

Tabele:

1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych z podziałem na rodzaj zawartości alkoholu na terenie Miasta Pabianic w 2013 r. i 2014 r. 6
2. Liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w 2013 i 2014 r. 7